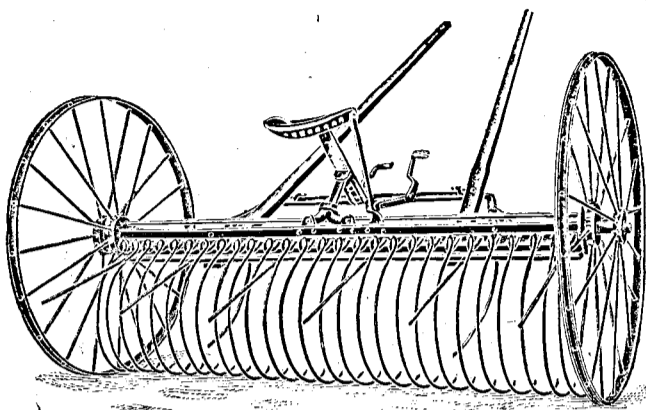

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1906. MÁJUS 6.

18. SZAM

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mező-**MOSONBAN**
gazdasági gépgyára által
elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPÁLÓESZKÖZÖK,

Columbia Cultivátorok, Herrmann kapálók.

Eredeti Laass-féle 6 soros Kapálógépek,

Burgonyamivelő eszközök,
Szénagereblyék, Szénaforgatók.

„OSBORNE”

1672

kéveköti és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

Főraktár:

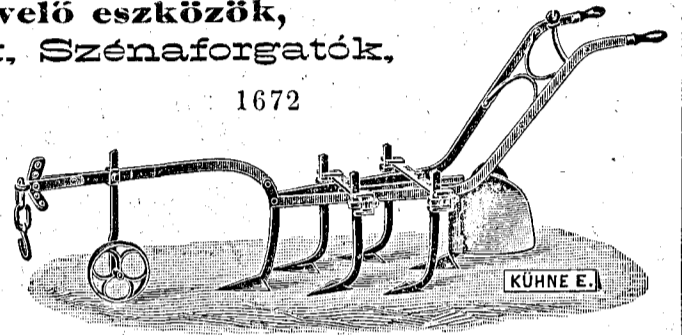
Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktár:

Temesvár, Gazdaudvar.

Állandó bizományi raktár:

MARTON IGNÁGNÁL KOLOZSVÁR, FERENCZ-JÓZSEF-ÚT 3.

Söpjng Endre szőlőoltvány telepe,
Székelyhidon.

Ajánlja a következő szokvány minőségű termékeit:

2 éves zöld oltvány,

Riparia Portalison, Mézes fehér, Chasselas, Ezerjő,
Bihari, Alantermő, Erdei, Piros Bakar, Juhfark, Sárféher,
Szlankamenka, Rakszőlő, Kövidinka, Sauvignon blanc, Oportó,
Kadarka, Nagyburgundi.

Rupestris Monticolán, Mézes fehér, Olasz és
Rajnai Rizling, Szlankamenka, Chasselas, Fehér Bakar, Oportó.

Fás oltvány. Riparia Portalison. Olasz
Rizling. Szerémi zöld, Overnyi hamvas, Delaware, Madlein
angevine és Royale, Damascusi, Vörös, fehér és kék Kecse-
csecsü, Admirable, Kossuth Lajos, Ezeréves, De la Palestina,
Malakoff, Usum, Chasselas-ból: blanc és rouge croquant, le
ciotát, Tokay, d'orè, rouge Royale. Muskotályokból: Passatutti,
Lunel, Ottonel, Dr. Hogg, Hamburg, Candia, of Alexandrien.

Riparia Portalis, gyökeres I. oszt. 70,000, II. oszt. 25,000
darab. — (A kik saját részükre kicsiben készítenek oltványt, azok figyel-
mét felhívom ezen célra kiválasztott I. oszt. gyökeres Ripáriámra.)

Europai sima, Olasz és Rajnai Rizling, Sárféher, Piros Bakar,
Erdei, Ezerjő, Juhfark, Furmint, Mézes, Zöld Sylvaniai, Fehér Góhér, Szerémi
zöld, Carbenet franc és Sauvignon, Oportó, Admirable, Muscat Ottónel
és Lunel.

A borfajták nagyrészből fásoltványhoz szálanként gondosan váloga-
tott oltóvesszőt is bocsátok eladásra.

Delaware, ezen igen keresett direkttermőből úgy a gyökeres,
mint sima vesszővel abszolút fajtisztán szolgálhatok. Borminta fadobozban
1/10 literes üveggel bérmentve 35 kr., 1/4 literes minta bérmentetlenül
50 kr.

Érmelléki bor. Sajáttermésű 1903. évi fehér, 1905. évi fehér,
schiller és vörös borral 50 litertől felfelé szolgálhatok. Egy 1/4 literes
minta 25 kr.

Az idősebb ültetések hiányai pótlásának egyszerű módját s a
Delaware részletes ismertetését tartalmazó **árjegyzékem** ingyen
és bérmentve küldöm meg. 1510

**Gőzcséplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok,
Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb**

Mezőgazdasági gépek

1458

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A. GÖZEKEGYÁR
HAUSNEINDORF-I

magyarországi
vezérképviselősege:

Budapest,
VI., Teréz-körút 31.

1707.

Mindennemü, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, ahová a rendelések és mindennemü kérészködések intézendők.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, korokozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szeos kavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemü felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501 Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as árfolyam.

Csabagyöngye

már július hó utolsó negyedén érő, bőtermő, igen jól szállítható muskotály, kitünő, ujdonság; az 1904. évben az országos kertészeti kiállításon bronzéremmel kitüntetett, ritka szemű, nem rothadó, korán érő

„Ezerjó“ borszőlő

új válfajai, úgy egyéb csemegeszőlő, sima és gyökeres vesszőiről szóló árjegyzék megjelent. — Sajgón, 1905. évben, posta és vasut Nagy-Szécsényben.

1730 Siposs Imre, ny. kir. jbiró.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149 Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. lészá nit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókérék-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket,
Szeoskavágókat, 1463
Repavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, szukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok Derhymelasse, zsák, ponyva stb. stb

Eladó

Tejszövetkezeti

SAJT

(tehéntejből) mezei munkásoknak is igen alkalmas

napi 10—20 kg.
à 60 fillér.

Bővebbet:

Székely Tejszövetkezet
Vezetősége, 1743

EGERBÉGY Torda-Aranyos várm.

Hazai ipar! Magyar gyártmány! Hazai ipar!

Erdély egyetlen kizárólagos rézbutor áruháza

Állandó dus raktáron vannak: vas- és rézágak; éjjeli szekrények, mosdókészletek, ruhafogasok. Összecsukható vaságyak, kárpitozással és anélkül; sodronybetéttel és kiszedhető mátráccokkal. Ágysodronybetétek fa- és vaskerettel, gyermekágyak. Ágyfelszerelési cikkek, mátrárok, takaró- s te- és gyermekkoesik. ritó-garnitúrák.

Üzletem különlegességét higienikusan tisztított ágytollak képezik. Ágytollakat higienikus uton való tisztításra is elvialok.

Mindennemü tornászati cikkek beszerzési forrása, azonkívül még sok itt fel nem sorolt áru. Pontos kiszolgálás, szigoruan szabott olcsó árak mellett árusít

Révész Emil

Kolozsvár Deák Ferencz-utca 21. szám. (Szemben a Mágna-kaszinóval.)
Villamos csillárok nagy választékban. Telefon 571.

1217

Ujabb gyártási ágazatok felölelése és régiak felhagyása miatt a következő rendkívül olcsó árak mellett szállítok

EKÉKET

1 vasu ekék R. 10. M. k. 20, 3 vasu ekék III. számú K. 60.
1 " " R. 14. M. k. 35, 3 " " II. számú K. 50.
1 " " D. 14. M. k. 35, 3 " " I. számú K. 45.

1449 Drössler Károly

es. és kir. szab. gazdasági gépgyár VI., Váci-körút 59.

Gyár: Pozsony. — BUDAPEST. — Gyár: Pozsony.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTEZENDŐ

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Előkészületek. (1). 217
- A lókeh okozója. 218
- Erdély szőlő- és borgazdasága. IV. 218

Kiseb szakközlemények:

- A trágyalé konzerválása. — Járványos elvetelés teheneknél. 219

Vegyes közlemények:

- A munkaadók kötelességei a cselédjeik körül. 219
- Darányi az E. G. E.-hez — Gróf Károlyi Sándor halála — Főispán a mezőgazdaságért. — A kolozsvári időleges lópatkózási tanfolyam. — Mezőgazdasági tanítások néptanítók részére. — Méhészeti előadások. — Méhészeti ismeretek terjesztése. A vetések állása Romániában. — A spanyol paprikamag forgalombahozatala tilos. — A kóbo rcigányok ügye. — A madarak nemzetközi védelme. 220

Hirdetések

Előkészületek.

(1) A vámterületi kérdés ismét előtérben van. Sőt inkább előtérben van, mint valaha, mert míg eddig csak törvényben gyökeredző jogunknak ösmertetett el a külön vámterület, míg eddig csak a külön vámterület jogi alapján álltunk, addig ma az ország ügyeit olyan kormány vezeti, amelynek egyes tagjai évtizedek óta a külön vámterület fölállításáért harcoltak s amely kormány hivatalosan is kijelentette, hogy vámszövetséget nem kötünk Ausztriával, hanem vámszerződést.

A kereskedelmi szerződések nagy részének, legfontosabb részének megkötése és rendeleti úton való életbeléptetése, az autonóm vámtarifának a kereskedelmi szerződések becikkelyezésének alapfeltételül való alkalmazása egy hosszabb időpontig, 1917-ig kitalja az önálló vámterületnek tényleges életbeléptetését. Hogy államjogi minő különbség van a vámszövetség és vámszerződés között, annak megállapítása nem tartozik ide, hogy a vámszedés jogát megszereztük ezzel Ausztriával szemben is és hogy fogyasztásiadó-törvényhozásunk függetlenségét ezáltal biztosítottuk magunknak, ez nagyfontosságú tény közjogilag, de nem változtat azon a helyzeten, hogy 1917-ig a szabad forgalom Magyarország és Ausztria között fennmarad.

Hogy azután minden jogunkat, melyet törvényben és az Ausztriával kötendő vámszerződéssel biztosítottunk magunk részére, átváltoztatjuk-e élő joggá, hogy a külön vámterület jogi alapjáról átlépünk-e majd a tényleges, vámkorlátokkal elkülönített vámterületre-e, és hogy ez a nagy változás simán, vagy megrázkódtatással, azonnali előnyökkel, vagy hátrányokkal fog-e járni, az döntő mértékben függ az ezen idő alatt teendő előkészületektől.

Még *Szterényi* József, kereskedelemügyi miniszteri államtitkár is bizonyos óvatossággal nyilatkozik az önálló vámterületnek az iparra való hatásáról és azt mondta programbeszédében: »Ipari szempontból az önálló vámterület a szükséges előfeltételek mellett kétségen kívül előnyös lenne.« Még *Lánczy* Leo, a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara elnöke is a múlt héten egy küldöttség élén azt kérte Kossuth Ferenc

kereskedelemügyi minisztertől, hogy a vámp terület elkülönítésére a *kellő előkészületeket* tegye meg. A külön vámterület előnyeit tehát még az ipar és kereskedelem érdekeinek leghivatottabb képviselői és a külön vámterület hívei is csak *kellő előkészületek* megtétele mellett vélik megszerezhetőnek.

De ha bizonyos előkészületekkel megszerzett előfeltételek szükségesek az iparra és kereskedelemre nézve, fokozott mértékben van szükség az előkészületekre a mezőgazdaság érdekében, hiszen a mezőgazdaság szempontjából látszott sokáig aggályosnak a külön vámterületre való áttérés. Azóta azonban a gazdák érdekképviselőinek központi szerve, a gazdasági egyesületek országos szövetsége is az önálló vámterületnek *kellő előkészületekkel* való életbeléptetését kívánta.

Szterényi legutóbb tartott programbeszédében erről a többek közt ezeket mondotta:

»Tulnyomó mértékben agrár-állam lévén, nyerstermelésünk tulnyomó részével ez idő szerint kivitelre vagyunk utalva. Amily mértékben növelhetni fogjuk azonban iparunkat, ugyanoly arányban fog belfogyasztásunk is növekedni és ugyanily mértékben fog a kivittől függő viszonyunk is csökkenni.«

Kétségtelen igazság van ezekben a szavakban. És ezekből a szavakból, de az egész jövő helyzetből is az következik, hogy nagyszabású iparpolitikának nagyszabású agrárpolitikával karöltve kell haladnia, mert közgazdaságunk az önálló vámterületből csak úgy nyerhet, ha annak életbelépése napjáig ily megfelelő terjedelmű ipar alakult ki, és mezőgazdaságunk az önálló vámterület életbeléptetését csak úgy lesz képes nagyobb megrázkódtatás és károsodás nélkül kiállani, ha a vámot szedő külföldi piac helyett a megnövekedett belső szabad piac szükségleteinek kielégítésére képes berendezkedni.

A mezőgazdaság érdekében való előkészület egyes részleteit a gazdasági egyesületek szövetsége már megállapította. Véleményünk szerint a mezőgazdasági kormányzati politikának ezen idő alatt azon intézkedéseket, azon előkészületeket kell megtennie, amelyek által a magyar mező-

— **Jobb és** —
megbízhatóbb
— **magvakat** —
nem is ajánlhatunk,
— **mint a minőket** —
— **32 év óta** —

Mauthner
* **Ödön**

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat.

Permetezéshez

nyosabb áron. — Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Ajánlunk szavatolás mellett **permetezőket, kénporfúvókat, vegytiszta rézgálicot, szublimált kénport, dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénport, raffiaháncsot, jutafonalat** a legjutányosabb áron. — Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzsákok is kaphatók.

gazdaság képes lehet majd az agrárállam termelési rendszere helyett az iparral is bíró állam termelési rendszerére áttérni. Első sorban értjük ez alatt a mai gabonatermő-terület szűkebbre vonását és a kisebbre szorult gabonatermőterület okszerűbb és nagyobb hozamot adó miveltetését. Az ezáltal felszabadult területek aztán bőséges teret adnak olyan termelési ágak meghonosítására, amelyek a belföldi piac szükségletének és a külföldi fejlettebb igények kielégítésére nyújtanak terményeket és termékeket. Másodsorban az állattenyésztést kellene és lehetne ezáltal kifejleszteni. Köztudomású tény, hogy elsőrendű hizott állatainkat kénytelenek vagyunk Bécsbe exportálni, mert idehaza nincs azoknak piacuk, mert itthon a sovány és félig hizott jószágot vásárolják szivesebben, lévén az olcsóbb. A belső piac fejlődésével a húsfalat tartása és az állathizálás nagyobb mérvet fog öltetni. De nagy mértékben ki fognak fejlődni mindazon termelési és tenyésztési ágak, amelyek az ipar kiterjedésével megnövekedő ipari munkásságnak és városi lakosságnak szükségleteit fogják kielégíteni. Ilyen ágak a tej-, vaj- és sajtttermelés, a baromfi-tenyésztés, hizálás és tojástermelés, hal- és méhtenyésztés, gyümölcs-, zöldség- és főzéltermesztés, stb. Egészen új alakulata lesz a mezőgazdaságnak, egészen új berendezésük lesz az egyes gazdaságoknak, a jövedelemnek egész új megoszlása áll majd elő, ha idebenn az országban nagy ipar lesz és ha mezőgazdaságunk az iparhoz alkalmazkodva fog termelni.

Ennek a nagy átalakulásnak előkészítésére most van időnk a külön vámterületnek tényleges életbeléptetéséig. A helyzet most már adva van, a jövő alakulását ösmerjük. Az új kormány közgazdasági politikájának végcélja a gazdasági önállóság. Ezen cél eléréséhez nagyszabású agrárpolitika és nagyszabású iparpolitika szükséges. Mert csak nagyszabású iparpolitikával lehet olyan helyzetet teremteni, hogy az önálló vámterületből hasznunk legyen és csak nagyszabású agrárpolitikával lehet mezőgazdasági viszonyainkat úgy átalakítani, hogy az önálló vámterület károsodással ne szakadjon a gazdákra.

A lókeh okozója.

Lapunk egyik előző számában röviden beszámoltunk arról, hogy dr. Lorenz darmstadti tanár azon fáradozik, hogy a lókeh okozóját felfedezze és tanulmányozza. Ezen tanulmány eredménye nemrég napvilágot látott egy berlini állategészségügyi lapban. Főbb vonásaiban ismertetjük:

Dr. Lorenz tanár kehes lovakon tett megfigyelések alapján arra a gondolatra jött, hogy az tulajdonképpen bőrbetegség. Ugyanis megvizsgálta a lovakról tisztítás alkalmával leszedett port és egyéb bőrkiválásokat és ebben a porban egy igen finom streptokokkus-t (bakteriumok, melyek megosztás által, egyenlő irányba terjedve láncolatot képeznek) talált, mely az egészséges lovakról leszedett porban egyáltalán található nem volt. Talált még beteg lovak bőr- és lábizzadmányában egészen kicsike, pálcika alakú, a vörhenybacillus-hoz hasonló bakteriumokat. Ezekkel beoltott egereket a hasüreg körül és ennek következtében 24—48 óra alatt az egerek elpusztultak. Közlelbi vizsgálatnál az egerek hasüregében streptokokkus-okat talált. Ezen egerek véréből most már higitott buillon-ban tenyészteti kezdte ezen bakteriumot és további kísérleteket tett egereken, tengeri malacokon és házinyulakon. A tengeri malac és az egereknek bőre alá fecskendezett ezen tenyészetből, de ezek nem reagáltak, ha pedig a hasüregbe fecskendezett, 1—2 nap alatt belepusztultak. A házinyul 0,1 cm.³ ily anyagnak a vizsérbe való befecskendezése után lázt kapott. Kísérleteinek további folyamán az állatokat előbb kehes lovak véréből készített serummal kezelte. Az eredmény az volt, hogy az így kezelt házinyul a keh bacillus befecskendezése után is egészséges maradt és erős, holott azok, melyek nem voltak előbb szérummal beoltva, folyton gyengültek, míg végre 14 nap múlva belepusztultak.

Nagy számu, részint egészséges, részint beteg lóval is kísérletezett. Ugy egészséges, mint beteg lovak nyak fő viszerébe vagy légsövébe befecskendezett az említett lábizzadmányból. Az eredmény különböző volt. Beteg lovak hőmérséklete vagy egyáltalában nem emelkedett, vagy csak igen csekély mértékben, épp úgy volt egészséges lovaknál is, utóbbiak azonban nagyon rövid ideig tartó lázt is kaptak és csak egy esetben jött súlyos megbetegedés létre.

Hogy megfigyelhesse, hogy a keheség okozója mily úton-módon támadja meg áldozatait, egy beteg ló első lábának pataföltötti részéből egy kis darabka bőrt vágott ki s ebből tenyészteti kezdte a bacillust, anélkül, hogy azt más állat testén átvezette volna. Ezen tenyészetekben ismét föltalálta az említett pálcika alakú bacillust, mely növekedése közben az egyik végén megvastagodott és apró golyócskákat képezett, amelyekből

azután a streptokokkus-ok fejlődtek. Ezek tehát a lókeh tulajdonképpen előidézői. De hogy ezek miképp inficiálják a ló melkását, a bélrendszer útján-e, vagy légzés által, még kétséges. Kísérletezései még folynak.

Erdély szőlő- és borgazdasága.

IV.

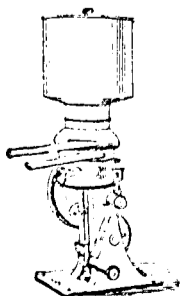
Ami a borkezelést és pincegazdaságok berendezését illeti, úgy általában Erdélyre is illik az, ami az anyaország legtöbb vidékére, hogy ez a legkényesebb pontja szőlészetünknek.

Majd csak a szőlők felujtása után kerül a sor a modern pincefelszerelések beszerzésére. Addig a régi instrukció is megteszi. Egyébként a hegyoldalakra furt pincék leg-többje, melyeket látni alkalmunk volt, a cél-nak a legtökéletesebben megfelel. de már préházak, erjesztő kamrák, prések, szivattyuk, szűrők és egyéb felszerelési cikkek tekintetében még sok a beszerezni való. De itt is jó példával járnak elől az uradalmi gazdaságok és a középosztály. Ezekről apránként majd ráragadnak az ismeretek a kisemberekre is.

Erdély szőlészetének felujtása mag csak a kezdet-kezdeten van. Itt-ott lehet ugyan már összefüggő nagyobb területeket látni, melyek rekonstruálva vannak, de azok rendszeren egy-egy birtokos szőlőjét képezik. Ahol sok a birtokos, ott bizony néhol még semmi sincs, másutt csak itt-ott egy darabka van felujtva. Egyes főurak nagy buzgalommal hozzáálltak az ültetéshez, de sajnos, jelenleg még kevesen követik példájukat. A nagy tömeg vár, nem e égetik meg azok az ujjakat.

A rekonstrukció lassu haladásának nagyrésztben az erdélyi ember eme veleszületett bizalmatlansága az oka. Ez a közös vonás meg van az oláhban, a szászban, a székelyben és a Nagy-Magyarországból odatelepedett emberben egyaránt. Nem hisz, csak a saját szemének, féltének, a más vidéki sikereket el-elhallgatja, de nem buzdul fel rajtok.

A másik oka a felujtás oly lassu haladásának a *pénztelenség*. A hegyek közé szorult bortermelő községek lakói csak kevés föld-birtokkal vannak megáldva. Annak egy része szőlő volt, hogy ez kipusztult, úgy ez miként a többi föld végig kukoricával — azaz, hogy törökbüzával, ahogyan ott nevezik — van beterve, azután egy kevés rét és a mértföldek távolságában fekvő havasi legelők. Mindebből ugyan megélni is csak a legszegényebben lehet. Arra, hogy a felujtáshoz még is szükséges minimalis készpént a maga emberségéből teremtsen elő, a kiscsászda képtelen. Adóssága pedig az egyik néptörzsnek már tulong-tul sok van, a másik viszont nem szivesen terheli meg a birtokát. Így az agrár szőlőkölcsönnel itt néhány nagy uri birtokon kívül csak elvétve találkozunk.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár
1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

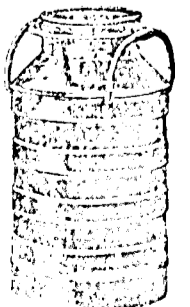
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.”

VAJKIVITEL: Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb arakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bormentve.

Ezen persze azután lehet vitatkozni, hogy mi a jobb? Az e, hogy a kisember nem csinál adósságot, de a szőlőjét sem telepíti be, vagy pedig, ha a rekonstrukció terén nagy haladást mutatna fel, de a füle sem látszik ki a sokféle adósságból.

Annyi bizonyos, hogy akik az elmúlt éveket kihasználják, azok jobban jártak, mert a borárok ma még igen jók és valószínűleg még néhány évig tartani fogják magukat. De hogy annak, aki csak 5—10 év múlva lát hozzá a telepítéshez, be fog-e vágni a számadása, azt persze ma nem tudja senki.

A nagyfokú pusztulás, az egyéb célra alig használható szőlőparlagok nagy száma, a föld árát azonban végtelenül lenyomta. Ugy, hogy nem egy helyen hallottuk, hogy a legideálisabb szőlőterületeket ma 300—200, sőt 150 koronáért is össze lehetne szedni. A nép pedig a helyett, hogy ezt a biztos pénzforrást kihasználná, összeszedi sátorfáját és Romániába vagy Amerikába megy a bizonytalan kereset után.

Az intelligencia viszont azt hozza fel a maga részéről a telepítések lassúságának okául, hogy kevés a szakképzett vincellér és előmunkás. De ezt a kifogást nem tekinthetjük alaposnak. Azt ténynek elfogadva, hogy a távolabbi környéken is nehéz oly egyéneket találni, akik a modern szőlőművelésben kellő jártassággal bírnak: az ország többi borvidékén e tekintetben már némi fölösleg is van, tessék szakembereket onnan hozatni! Azután aki a maga régi cselédjei, ismert emberei közül szeretne vincellért vagy előmunkást nevelni, annak is meg van a lehetősége. Van Erdélyben vincellér-iskola, tartanak munkásképző tanfolyamokat és ahol nincsenek, oda ilyen kérelmezni lehet. Álljon össze három-négy szomszédos község előjárósága, uri birtokossága. Teremtsék meg a magukból az előfeltételeket, melyek egy 8 hónapos tanfolyam tartásához szükségesek, támogassa ezt az eszmét a megyei gazdasági egylet és kizártnak tartjuk, hogy az állam tanerőt és taneszközöket ne szolgáltassa hozzá. Ily módon néhány év alatt oly haladás jelentkezne a felújítás terén, milyenre egyébként évtizedek alatt sincsen kilátás.

A gazdasági egyesületekben pedig megvan hozzá az érzék, a jóakarát és a vezetőképes rátermettsége. Amerre csak jártunk, örömmel tapasztaltuk hogy a szőlőművelés iránt az erdélyi gazdasági egyesületek oly odaadó figyelmet tanúsítanak, annyira át vannak ezen testületek hatva attól, hogy mily kincse van Erdélynek szőlőhegyeiben elrejtve és ezek élén oly széles látókörű egyének állanak, hogy kizártnak tartjuk, miszerint kellő támogatás mellett úgy az állam, mint a birtokosság részéről ne tudnák a kérdést rövidesen megoldani. A „Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete” minden erejével azon lesz, hogy ez a gyümölcsözetlenül heverő vagyon minél előbb, ha nem is a gazdagság, de a biztos anyagi fennmaradás alapjává váljék ismét.

A másik feltétel pedig a boldogulásnak az értékesítés szervezése. Az „Erdélyi Pinceegylet” Kolozsváron több évtizedes munkával, rátermett vezetőkkel az élén már megtörte a közönyösség jegét és megmutatta, miképpen lehet az erdélyi bornak a világversenyben becsületet szerezni. Ezen a csapáson kell haladni. Álljanak össze egyes községek, esetleg több összefüggő község birtokosai és akár szövetségi, akár részvénytársulati alapon, de ragadják a maguk kezébe az értékesítés, a forgalomba hozatal kormánygyeplőjét. Ne várják meg, míg lelkiismeretlen, de spekulatív

elemek az ő bátortalanságukon alapítsák meg a maguk jövőjét, mely oly sok helyen a vidék hirnevének rovására szolgál. Vegyék át készpénzen a kisemberektől a szőlőt, legfeljebb a mustot, osztályozzák okszerűen és csak több évi szakszerű kezelés után hozzák forgalomba.

Világnevet a sárdi, a celnai, a miriszlói, csombordi névnek csak így lehet szerezni. Legyenek ezek a borok központosítva, rá lehessen ütni a hamisítás bélyegét mindenre, a mi nem ezen szervezetek kezéből kerül ki és meg vagyunk győződve, hogy kitartással és kellő kereskedelmi érzéssel, ezek a remek borok csakhamar megkezdhetik hódító körútjukat mindenütt, ahol a finom peccsenyeborok iránt meg van a kellő érzék.

Ehhez persze mindenkiféle pénz kell. És pedig sok. Jól fizetett vezető egyén, útaztatás, kellően dotált ügynöki szervezet, nagyarányú reklám nélkül, a legmodernebbül felszerelt és mintaszerűen vezetett pince sem bír zöldágra vergődni. De ezt a pénzt meg lehet mára találni, ha oly egyének állnak mindenütt a mozgalom élére, akiknek neve nemcsak anyagi, de főleg erkölcsi tőkét képvisel. Ne engedjék át a tért igazgatói címre és dús tantiéme-kre éhes kalandoroknak, hanem keressenek oly egyéneket, akik a saját vagyonuk konzerválásával, garanciát nyújtanak aziránt, hogy a közvagyon sem engedik elforgácsolni.

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

—
+ A trágyalé konzerválása. E célra igen alkalmas a szuperfoszfátgyepsz. Ezt egy szalmával kirakott kosárba helyezzük és a trágyalét ezen keresztül a trágyalégödörbe engedjük folyni. Az oldhatatlan anyagok visszamaradnak a kosárban, míg a foszforsav és a foszforsavban lévő gipsz feloldódik. Igen jól konzerválhatjuk még a trágyalét kénsvá-
által is, és 1 kg. kénsvá elegendő 15 hl. trágyaléhez. Ezen hozzátétel által a keletkező illó szénsavas ammóniák átváltozik kénsvá ammóniákká, amely már nem illan el. Cél-szerű lehet még egy vegyület is, a amelyet a műtrágyagyárak is előállítanak s mely 25—28 százalékos kénsvából és 10—11% vízben oldható foszforsavból áll. Ha ezen vegyületből 5 litert veszünk 100 l. trágyaléhez, elsősorban lekötjük az illó szénsavas ammóniákat, másodsorban a trágyalé foszforsavas tartalma nagyobbodik. Bármelyik konzerválási módot alkalmazzuk is, a trágyalét többször föl kell kavarnunk, hogy a különböző anyagok minél jobban összevegyüljenek. Kénsvártartalmu konzerváló szerek használatánál igen nagy óvatossággal kell eljárunk, mert a sav hozzáadásánál a trágyalé elkezd habzani, felmelegszik, a kénsvá szerte-széjjel freccsen és a kénsvá felszabadul. A szétfreccsenő kénsvá könnyen megsértheti a munkást. Ha a trágyalégödör és az istálló levezetőcsővel van összekötve, a kisebb állatokra, mint amilyenek a sertések, veszedelem származhatik azáltal, hogy a felszabaduló kénsvá a csatornán keresztül felhatol az istállóba és az apróbb állatokat megmérgezi. Ez esetben a sertéseket és egyáltalában a kisebb állatokat el kell távolítani az istállóból mindaddig, míg a kénsvá-fejlődés tart. A sav-quantumot minden héten hozzá kell adni a trágyához. L. P.

+ Gyümölcsös-kert meszezése leginkább csak akkor célszerű, ha a tenyészethez szükséges egyéb anyagokban a talaj nem szenved hiányt. A meszezés nagy mértékben javítja a talaj fizikai tulajdonságait. Nehéz, hideg

talajt porhanyóvá tesz, a levegő jobban átjárhatja és előmozdítja a bomlási processusokat. Gyümölcsfáink káliszükséglete igen különböző. Legtöbb meszet kíván az őszibarack és a szilva, a cseresznye, meggy és némely szilvafaj mérsz-szegény talajokban gyenge termést ad és megmérgásodnak. Az alma mérsz-szükséglete nagyobb, mint a körté-é. A birsalmába oltott körte ismét több meszet kíván mint a vadkörte oltott. 100 m²-hez a gyümölcsfa neme szerint általában 25—40 kg. mérsz szükséges, melyet körülbelül 20 cm. mélységbe juttatunk a talajba. A mérsznek elkészítése a következő: a frissen égetett, darabos meszet kosarakba rakjuk és 3—4 percig vízbe mártjuk. A mérs annyi vizet vesz fel a mennyi az oltásához szükséges. Ha a vízből kivettük, egy rakásra öntjük, a hol a mérs nemsokára szétporlik. A szórás legcélszerűbb lapáttal eszközölni, lehetőleg egyenletesen és száraz, szélcsendes időben. Elszórás után a meszet rögtön 20—25 cm-nyire alászántjuk. A mérs hatása lassan áll be, de eltart néhány évig is (W. L. P.)

+ Járványos elvetelés teheneknél.

Okozóját a legtöbb esetben nem a tehénben, hanem a bikában kell keresni. Legfontosabb tehát, hogy a hágatás előtt a tehén hüvelyét 1/2%-os lysol-oldattal egy infusor segítségével kimossuk, ugyanezt teszünk a hágatás után is. Ez azért ajánlatos, mert a bika hágatás alkalmával felveszi a már inficiált tehenektől a járványos elvetelés előidőzójét az abortusbacillust és azt a legközelebbi hágatás alkalmával beleviszi az egészséges tehén méhébe. Az istállónak feltétlen tisztának kell lennie, az alom eltávolítása után úgy az istálló földjét, trágyalécsatornát mint a falakat, melyekkel a tehén bármily érintkezésbe jön, oltott mérszszel kell befecskendezni, mert a tehén úgy is fertőzésnek van kitéve, hogy a lefekvés alkalmával a farkával vagy szeméremajkával hozzáér a trágyaléhez és felveszi a bacillust. Ha ezeket pontosan és lelkiismeretesen betartjuk, az új fertőzéstől megvédhetjük teheneinket. Ha az elvetelés fellép, az elvetett borjut rögtön el kell távolítani az istállóból, ha lehet a beteg tehenet elkülöníteni, a méhet pedig több napon keresztül alaposan kimosni 1/2%-os lysololdattal. Beteg tehen borjút nem igen lehet megmenteni, főgondunkat arra kell irányítanunk, hogy a betegség továbbterjedését megakadályozzuk és megóvjuk az egészséges teheneket fertőztetéstől. (D. L. P.)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A munkaadók kötelezései cselédjeik körül.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár létesítése folytán a törvények értelmében Magyarországon minden gazdasági-cseléd balesetbiztosítást élvez. Ha a munkaadó a reá szabott minden törvényes feltételnek megfelel, akkor baleset esetén a költségeket a pénztár viseli, ha azonban a munkaadó a feltételek betartását elmulasztja, akkor az összes költségek a munkaadó terhére esnek. Nehogy tehát a munkaadók jóhiszemű mulasztásuk miatt kárt szenvedhessenek, indokoltan találjuk rövid, áttekinthető képét adni annak, hogy mik azon törvényes főfeltételek, a melyeket a munkaadók gazdasági cselédek balesetbiztosítása körül betartani kötelesek.

1. A 120 filléres hozzájárulási díj fizetése.

A törvény értelmében minden munkaadó köteles a szolgálatában álló minden egyes

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fürdő és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda!

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

gazdasági cseléd után az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár javára évenként előre 120 fillért befizetni. E hozzájárulást a cseléd bérebe betudni vagy annak megtérítésére a cselédet kötelezni büntetés terhe alatt tilos. A munkaadónak ez a kötelessége kiterjed minden olyan cselédére, a kit kizárólag vagy főleg gazdasági munka teljesítésére fogadott szolgálatába, legyen az akár férfi, akár nőcseléd és pedig akárhány éves az illető (tehát esetleg 16 évesnél is fiatalabb). A 120 filléres hozzájárulási díj megfizetendő nemcsak az éves, de *havi béres* gazdasági cseléddek után is, akár kapnak az illetők élmezést, akár nem, s a 120 fillért még abban az esetben is egész összegében kell megfizetni, ha a cseléd a munkaadónál nem is egész évben, hanem például csak 1 hónapig szolgál.

Csak az a munkaadó számíthat arra, hogy a gazdasági cselédeknek balesetei folytán felmerült költségeket a pénztár megtéríti, a ki az illető gazdasági cseléde után a 120 filléres hozzájárulási díjat megjelölt esedékeségnek időpontjáig, vagy utóbb ugyan, de mindenestre a *baleset megtörténte előtt legalább 30 nappal* tényleg befizette. Ha a munkaadó ezt elmulasztotta, sérült cseléde (illetőleg ennek örököse) a munkaadótól éppen olyan baleseti segélyezést követelhet, mint a minőtől a pénztárral szemben elesett.

Ha az összeírás foganatosítása után a munkaadó gazdasági cselédet változtat, köteles a munkaadó az eltávozott cseléd helyére szolgálatába lépett új cseléd nevét haladéktalanul a cselédkönyv bemutatása mellett az előjárásnak bejelentni, s a bejelentéskor az ilyen cseléd után is azonnal köteles a 120 filléres hozzájárulási díjat lefizetni.

2. A balesetek alkalmával való teendők.

Ha a gazdasági cselédet baleset éri, köteles a munkaadó azonnal, de legkésőbb 48 óra alatt orvost hozatni, vagy a sérültet az orvoshoz, avagy kórházba szállíttatni, s intézkedni arról, hogy az orvos a balesetet a központi igazgatósághoz bejelentse. Köteles továbbá a munkaadó a balesetet azonnal, de legkésőbb 48 óra alatt a községi előjárásnak bejelenteni. Ezen két kötelesség elmulasztása a költségek megtagadását vonja maga után.

Az orvosnak a sérülthöz, vagy a sérültnek az orvoshoz, esetleg kórházba való szállításához szükséges fogatot a munkaadó köteles előállítani s ezért, vagyis fuvar címén a pénztártól kárpótlást nem kap, csak ha a munkaadónak kocsija és lovai nincsenek és fogatról gondoskodni egyáltalán nem tud.

A munkaadó köteles éppen úgy mint az első orvosi segélyről, a sérült cselédének további gyógyításáról is, de legfeljebb egy-egy évig gondoskodni. Tartozik végül a sérült cselédnek szerződés szerinti bérét és járandóságát egészben, és ha ellátásra van szerződve, teljes ellátását is, a munkaképtelenség tartama alatt, de legfeljebb egy negyed évig, levonás nélkül kiszolgáltatni.

Ha a munkaadó a baleset megtörténteiben hibás nem volt s az eddig elsorolt minden kötelességének pontosan eleget tett, a pénztár a baleset folytán felmerült gyógyítási költségeit a törvény által megjelölt mértékben megtéríti, valamint ha a baleset olyan súlyos volt, hogy a munkaképtelenség 1 hétnél tovább tartott, a cseléd munkamulasztásáért mintegy kártérítésként az igazolt munkaképtelenség minden napjára, de legfeljebb 60 napra

(tehát a negyedévnél nem mind a 90 napjára) 1—1 koronát fizet.

Ha a munkaadó a gyógyítási és cseléd-bér kiszolgáltatási köteleseit nem teljesíti, a pénztárral szemben semmiféle követelése nem lehet, sőt ha e miatt a cseléd panaszt emel, a gyógyításról és segélyezésről a munkaadó költségére a pénztár közvetlenül gondoskodik, s ez esetben a munkaadó köteles az összes költségeket a pénztárnak utólag megtéríteni és végleg viselni.

*

— Darányi az E. G. E.-h-z. Kinevezetése alkalmából Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter az alábbi meleg hangú leiratot intézte az Erdélyi Gazdasági egyletnek:

2750. szám. M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.
eln. 1906.

Az Erdélyi Gazdasági Egyletnek
Kolozsvár.

Ő császári és apostoli királyi Felsége e hó 8-án Bécsben kelt legfelső kéziratával engem magyar földmivelésügyi miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Midőn tehát a földmivelésügyi miniszterium vezetését átveszem, szívesen jelentem ki, hogy hazánk földmivelésügyi érdekeinek előmozdítására irányuló tevékenységben az egyesület közreműködésére is számítok s biztosíthatom egyúttal, hogy különös örömmel fog szolgálni, ha hasonló törekvéseit és tevékenységét részemről is támogathatom és elősegíthetem.

Budapesten, 1906. évi április hó 18-án.

Darányi.

— Gróf Károlyi Sándor halála. A magyar agráriusok vezérének, gróf Károlyi Sándornak elhunytát azok a gazdatársadalmi testületek, melyekkel szorosabb összeköttetésben állott, a következő gyászjelentésekkel adják tudtul:

„Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ugyanis mint a gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a magyar gazdaközönység nevében mély gyásztól sújtva jelenti, hogy gróf Károlyi Sándor a kisemberek atyja, a magyar gazdák vezére, f. hó 24-én d. u. 2 órakor 75 éves korában Mentonban meghalt. A megboldogult földi maradványai május hó 4-én, azaz pénteken d. u. 3 órakor fognak Fóthon örök pihenőre elhelyeztetni. A haza földje, amelyen az elhunyt oly rajongó szeretettel csüngött, amelynek szabadságáért karddal kezében küzdött, amelynek boldogulásáért egy hosszú emberéletet töltött áldásos tevékenységben, igaz szeretettel várja s fogadja kebelébe drága halottját. Életében a köznek szolgált. munkájának eredményét vajamennyinnyel élveztük, halála közös gyászunk. Dicsőség emlékének! Szelleme lebegjen felettünk!”

„A Magyar Gazdaszövetség a legőszintébb fájdalom érzetével tudatja alapítójának és örökös tiszteletbeli elnökének, a magyar szövetkezeti mozgalom és társadalmi reformok magyarországi első harcosának, nagykárolyi Károlyi Sándor gróf 75. nagyméltóságának a folyó évi április hó 24-én Mentonban történt elhunytát. A boldogult temetése május hó 4-én délután 3 órakor fog a főthi családi sírboltban megtörténni. Kelt Budapesten, 1906. apr. 28-án. Nyugodjék az

általa felkarolt százezrek áldása által kísérvé, békében!”

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a Magyar Gazdaszövetséghez a következő részvétlívírtot intézte:

„Az Erdélyi Gazdasági Egylet nevében igaz részvétünket tolmácsoljuk nagynevű és kiváló érdemű alapítójának és diszelnökének, gróf Károlyi Sándornak elhunytá fölött. Br. Bánffy Ernő alelnök, Tokaji László titkár.”

Gróf Károlyi Sándor f. hó 4-i temetésén az E. G. E. küldöttségileg való képviseltetésére fölkértek: gr. Bethlen István, Désy Zoltán, Miksa Imre, gr. Teleki Arvéd és Ugron Zoltán e. tagok.

— Főispán a mezőgazdaságért.

Kolozsvármegye és Kolozsvár város ujonnan kinevezett főispánjának gróf Bánffy Miklós dr.-nak f. hó 3-án volt ünnepélyes beiktatása és az új főispán a vármegye közgyűlése előtt tartott beköszöntő beszédjében a következő nagyfontosságú és kiválóan érdekes kijelentést tette:

„Részlet kell vennünk az autonomia kezei között, a társadalom hatalmas emeltyűjével is, a közigazgatás céltudatos igénybevételével. A földmivelés és az azzal kapcsolatos iparágak, a társadalmi szervezkedés és szövetkezés, az apró gazdasági existenciák e támaszai, uthalozatunk kiépítése, közlekedési eszközeinek tökéletesítése gazdasági intézményeink kibővítése a tevékenységnek széles terét nyújtják. Ámbár tudom, hogy teljes tökéletességben mindazt, a minek terve szemem előtt lebeg, megvalósítani képes nem leszek, a vármegye hazafias támogatása mellett remélem mégis, hogy gazdasági téren széles mozgalmat indíthatunk, talán maradandó alkotásoknak is megvethetjük alapjait.

Tudom, hogy e vármegye az erdélyrészi törvényhatóságok között minden időben vezérszerepet játszott és ezért erősen bizom abban, hogy oly társadalmi és gazdasági mozgalom, mely hivatva volna a társadalmi és nemzetiségi békét elősegíteni, amely a közös anyagi érdekek fölmutatását, a kölcsönös bizalom öregbítését célozza, e vármegyében hazafias támogatásra számíthat.

Ha a közigazgatás és törvénykezés pártatlan kezeléséhez a gazdasági érdekek állandó ápolása járul, ha minden nemzetiség és minden felekezet meggyőződik arról, hogy a magyar állam hatalmas védelmében minden jogosult érdeke legteljesebben megvalósul, ha meggyőződik arról, hogy támogatva az állam egységnek érdekét, szolgálja leghathatósabbán saját érdekét — akkor rendületlen meggyőződésük lesz az is, hogy a magyar földnek, e közös anyának, nincsenek mostohái, csak édes gyermekei vannak.”

Ezek a szavak méltó föltűnést és elismerést keltettek volna, ha nem is főispáni székéből hangzottak volna el és ha nem Bánffy

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidő szerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

Miklós mondotta volna is azokat, Bánffy Miklós, aki már 1897-ben a hitelszövetkezetek érdekében Erdély földbirtokosaihoz terjedelmes nyílt levéllel fordult s aki a külkereskedelmi politika fontosabb kérdéseit tárgyaló nagyobb művet adott ki néhány év előtt. Ezért a kolozsmegyei főispán nyilatkozatában okos szavaknál többet: okos kormányzati programot látunk és azt kívánjuk, hogy minden főispán magáévá tegye ezeket a szavakat és ezt a programot tegye kormányzása alapjává.

A kolozsvári időleges lópatkólási tanfolyam. A földmívelésügyi miniszterium által múlt évi november hó 12-én rendezett és megnyitott időleges lópatkólási tanfolyam záró vizsgája f. évi április hó 29-én tartatott meg a kolozsvári fa- és fémpipari szakiskolában. A vizsgáló-bizottság elnökéül gróf Bánffy Miklós főispánt kérte fel a miniszter, ki a vizsgára megjelenvén, először is a tanfolyam szervezésével és felügyelésével megbízott m. kir. állategészségügyi felügyelő jelentését hallgatta meg a tanfolyam lefolyásáról és annak eredményéről, mely után az elméleti rész tanításával megbízott törvényhatósági kir. állatorvost felkérte, hogy a vizsgát kezdje meg. A tanfolyamra a megnyitáskor 36 Kovács mester és segéd iratkozott be, kiknek egyrésze időközben kimaradt, a segédek egyrésze pedig eltávozott a városról. A vizsgára 14 hallgató jelentkezett, kik úgy az elméleti mint a gyakorlati patkólásban meglepő tájékozottságot tanúsítottak, mely felett a vizsgáló-bizottság teljes megelégedését nyilvánította. A vizsgázók hallgatók közül 5 jeles, 7 jó, 2-től kielégítő képesítést nyert, melyről nekik a bizonyítvány kiadott.

— Mezőgazda ági tanítások néptanítók részére. Darányi földmívelésügyi miniszter elsősorban a néptanítókat tartja munkatársainak abban a törekvésében, hogy az ország kiscgazdáinak gazdasági megerősödése új gazdasági módokkal szolgáltassék. Erre való az a tizenhat rendbeli kurzus, amelyen háromszázhusz néptanító fog felvétetni. A kurzusok a földmívelés iskolákban lesznek. Minden tanító száz korona általányt kap. A kurzusra május 10-ig kell folyamodni az illetékes tanfelügyelőség útján.

— Méhészeti előadások. Az erdélyi állami méhészeti vándortanítók folyó évi május hónapban az alább megnevezett napokon és helyeken tartják előadásait. Tóth János hatodik kerületi székhelye Nagyenyed, 8-án Nagyszébenben a tanító-képezdénél, 9-én Porcsesden, 10-én Nagyvajdalfalván, 11-én Alsó-Ucsán, 12-én Vesztenyén, 14-én Ádámoson, 15-én Szépmezőn, 16-án Balászfalván a tanító-képezdénél és 17-én Tompaházán. Nagy János, hetedik kerületi, székhelye Kolozsvár. 9-én Szent-erzsébeten, 10-én Székelykeresztúron a tanító-képezdénél, 11. és 12-én Székelyudvarhelyen, 13-án Küküllőkeményfalván, 14-én Fenyéden, 15-én Marosdecsen, 16-án Egerbegyén, 17-én a virágosölgyi tanyákon és 18-án Virágosölgyön.

— A méhészeti ismeretek terjesztése. Darányi földmívelésügyi miniszter a méhészeti ismeretek terjesztésére az eddigienél is intenzívebben vet ügyet a kurzusok szaporítására. A méhészeti vándortanítók májusi programja kész. E szerint Erdélyben 8-án Nagyszébenben, 9-én Szent-erzsébeten, 11-én és 12-én Székelyudvarhelyen, 13-án Küküllőkeményfalván, 14-én Ádámoson, 15-én Szépmezőn és Marosdecsen lesznek előadások.

— A vetések állása Romániában. Bukarestből írják, hogy a múlt hónap közepe óta tartó szárazság aggodalmat kelt a gazdáknál. A száraz időhöz nagy meleg is járul. A hőmérséklet 23—25 fok között ingadozik s így attól tartanak, hogy a vetés egészen kiszárad. A tavaszi vetések nem fejlődtek, a tengeriben szintén nagy kár esett. Repcét az idén nagyon keveset vetettek s így legalább ebben a terményben nincs nagyobb kár. Az idő az utolsó napokban szelesre fordult s bár ez még többet árt a vetéseknek, mégis némi megnyugtatóssal jár, mert remélik, hogy esőt fog hozni.

A spanyol paprikamag forgalombahozatala tilos. A földmívelésügyi miniszter egy konkrét esettől kifolyólag kimondta, hogy a spanyországi paprikamag, ha nem szolgál kifejezetten és beigazolhatólag vetőmagul és nem a vetésre megkivánt mennyiségben kerül forgalomba, a magyar paprika hamisítására szolgáló anyagnak minősítendő és mint ilyennek forgalomba hozatalát az 1905. évi XLVI. t. c. 3. §-nak b) pontja alapján kell elbírálni.

— A kóbor cigányok ügye. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a kormányhoz, sürgetve a kóbor cigányok ügyének a rendezését. Megrendszabályozásukra legalkalmasabbnak tartják azt a rendezést, hogy a kóbor cigányok hét éven felül levő gyermekeit az állam nyilvánítsa elhagyottaknak s maga neveltesse. Ez kényszerítene a cigányokat vagy a letelepedésre, vagy a kivándorlásra.

— A madarak nemzetközi védelme. Bécsből jelentik, hogy a hivatalos „Wiener Zeitung” ma közli azt a nemzetközi egyezményt, amelyet a mezőgazdaságra hasznos madarak védelme érdekében 1902-ben Ausztria-Magyarország, Németország, Belgium, Dánia, Franciaország, Liechtenstein, Luxemburg, Monako, Portugália, Svédország és Svájc kötöttek.

— Magasan repül a daru nagyokat is kurjongat. Régi jó nóta, amely mindig új marad. Hej pedig nem nóta kell a magyarnak így a tavasz idején, hanem egészség. Meghülés megakadályozásának legbiztosabb módja, ha egy pohárka barackcognacot vagy barackpálinkát iszunk, mielőtt lakásunkból a szabadba megyünk. Valódi barackkülönlegességeket az Első Alföldi Cognacgyár-Részvénytársaság kecskeméti főzdeje készít. A gyár vezetője bementve küldi árjegyzékét és a Barack Híradó (megjelenik 80.000 példányban) mutatványszámát.

— A XVIII. ik m. kir. Osztálysorsjáték hivatalos jétértve. A m. kir. szab. Osztálysorsjáték igazgatósága a sorsjegyek iránt egyre fokozódó kereslet folytán elhatározta a mostani XVIII-ik sorsjátéktól kezdődőleg a nyereménytervezet megnagyobbitását. Kibocsátásra kerül 125 000 sorsjegy, melynek fele — úgy mint eddig — tehát 62 500 nyeremenynyel lesz kisorsolva. A nyeremények főösszege 1 998 000 koronával nagyobbitott és most 16 457 000 koronára rug. Az tény, hogy a világ egyetlen sorsjátéka még megközelítőleg sem bír oly kedvező jétértvel, mint a m. kir. szab. Osztálysorsjáték; miáltal a sorsjegyeket messze külföldön is előszeretettel vásárolják és ezért a sorsjegyek minden egyéb sorsjátékokat kiszorítottak — Mindezek dacára a sorsjegyárak változatlanok maradtak.

— Török A. és Társa Budapesten. Ha körültekintünk a magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítóit között, önkénytelenül a Török cég tűnik fel előttünk. Ezen bankház a legnagyobb osztálysorsjegy főelárusító és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba. Ez nem is csuda, mert e bankház a játzó közönség kegyét minden egyes sorsjátékban a legnagyobb mértékben meghódította. Azonkívül vevői hatalmas szerencsével játszanak. Például e bankház szerencsés vevői egyedül egy sorsjáték 6 osztályában a két legnagyobb főnyereményt és pedig a 6 000 000, 400 000 koronást egy millió korona ö-szegen nyerték, egy másikban pedig a 600 000 koronás nagy

jutalmat, a 100 000, 90 000, 60 000, 50 000, 30 000 és számtalan egyéb nagy főnyereményt. Ugy, hogy rövid idő alatt 25 millió korona óriási összeget fizetett ki a szerencsés vevőinek. Ennél fogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Társa bankházát, melynek főüzlete Teréz-körút 46., főkja Váci-körút 4., Muzeum-körút 11. alatt van, mindenkinek ajánljuk. A terv szerint az I. osztály huzása már szerdán és pénteken, e hónap 23-án és 25-én lesz. A sorsjegyek árai: $\frac{1}{4}$ = 12 kor., $\frac{1}{2}$ = 6 kor., $\frac{1}{4}$ = 3 kor., $\frac{1}{8}$ = 1 kor 50 fillér. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához, Budapest.

— Kvizda-féle korneuburgi marha táppor. Ezen rég kipróbált diätetikus szer elősegíti a lovaknál, szarvasmarhákknál, valamint a többi háziállatoknál, az emésztést, az anyagcserét és étvágyat. Teheneknél a tej szaporítását és javítását idézi elő. Sok távollagló és tréner különös előszeretettel adagolja sikerrel a korneuburgi marha tápport a nagyon drága karlsbádi só helyett, mivel ezen készítmény a karlsbadi só legtöbb tulajdonságával bír. Naponkénti néhány evőkanálnyi kis adagokat a lovak megnevelésére zabjába vagy a tehének takarmányába keverve nagyon ajánlatos teljesen egészséges állatoknál is, hogy azok ellentállóbakká legyenek és így ne essenek áldozatává a katarusoknak, az anyagcsere és emésztés okozta zavaroknak.

NYILT-TÉR.

**Kolozsvár és vidékén
osztálysorsjegyek**

Török A. és Tsa

legnagyobb és kiválóan szerencsés
bankázából

Bpest, VI., Teréz-körút 46/a.
kizárólag nálunk kaphatók.

Az I. oszt. huzása f. é. május 23-án és 25-én.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$ sorsjegy	$\frac{1}{2}$ sorsjegy	$\frac{1}{4}$ sorsjegy	$\frac{1}{8}$ sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Kiváló tisztelettel:

Ferenczy R., Mátyás Király-tér 20.
Foltisch Aurél, Emke-tér 9.
Friedman Ábrahám, Korona kávéház.
Hoy Karolin, Wesselényi Miklós-u. 20.
Keresztesy Jenő, Rudolf-ut 67.

1751

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Köolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyarából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárás illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1687.

Mendel Lázár Fiai söröződjé, Torda

Ajánlja: **hordóknál és palackoknál legjobb minőségű** 1735

világos korona sörét A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár. városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394. Telefonszám 394.

— **Óriási szerencsétlenségek** történnek napról napra a bányákban. Majd a rettenetes bányalég, majd a fűz pusztítja bennük az embereket. Itt összeomlik egy tárna, amott víz tódul az aknába és mégis mindennap sok ezer bányász száll alá a mélységbe,

hogyan megkísérelje a szerencsét. A bányászokat tesz kockára és sovány a szerencséje. Mennyivel inkább kötelességünk tehát megragadni minden alkalmat, ahol kevés kockázat mellett nagy szerencsére lehet reményünk. Ilyen alkalom nyílik most is,

midőn esetleg egy millió koronát nyerhetünk *Havas Testvérek* hírneves budapesti bankházából való osztálysorsjegyen, a melyek helyben Boskovits József fűszerkereskedőnél kaphatók. Bővebbet a hirdetési rovatban.

Ertesítés.

Van szerencsem a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitünő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről, **Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök**

„kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg. Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek. Bármintemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálak. Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyait véglegesen rendeztetek. Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzügyi közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaügynökség. Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

AZ „ADRIAI“ BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évről. **Vagyonbiztonsági tőkéje 116 millió korona.**

A magyarországi igazgatóság intézője: **Br. PODMANICZKY FRIGYES.**

E társulat, mely 65 éves fennállása óta **470 millió koronát** fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; **tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk** ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség
Kolozsvárt:
Szekula Akos
vezérfelügyelő. (1003)

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviseletége **Kolozsvárt, Jókai-utca 2-ik szám alatt** (gr Rhédey-ház, I. em.)

— **Az intézet alaptőkéje 40 millió korona. — ZÁLOGLEVÉLKÖLCSÖNÖKET** nyújt **földbirtokra** és nagyobb városokban fekvő **házakra**, — a mennyiben a pénzvizonyok változtatást nem követelnek — **4%-os záloglevelekben** a következő feltételek mellett:

15 évi törlesztésre 9 20% 40 évi törlesztésre 5 35%
20 évi törlesztésre 7 60% 42 1/2 évi törlesztésre 5 25%
25 évi törlesztésre 6 70% 45 évi törlesztésre 5 10%
30 évi törlesztésre 6 10% 50 évi törlesztésre 4 90%
35 évi törlesztésre 5 65% 65 évi törlesztésre 4 60%

Kölcsönök **4 1/2%-os záloglevelekben** is kaphatók ezekhez viszonyított magasabb annuitás és kedvezőbb leszámitolás mellett.

A fennebbi részletekben úgy a kamatok és kezelési, mint a tőketörlesztési hányad is befoglalattik.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve **az „Erdélyi Gazdasági Egylet“** bizalmi férfiai adnak véleményt.

FIATAL használt gőzcséplők és LOKOMOBILOK elsorangu gyártmányok, minden nagyságban gyárilag javítva szavatosság és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók: **Horvát és Herczeg cégnél, Budapest, VI., Lehel-utca 8.** **Allandó nagy raktár. — Csereüzletek köttetnek.** 1710.

BADACSONYVIDÉKI saját termésű hegyi borokat kölcsön-hordókban szállít **BALOGH GYULA** bortermelő **BALATON-HENYE.** Árjegyzék ingyen. 1745

DUNKY FIVÉREK CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe. Műtermeik vannak: **Kolozsvár Miskolc** Mátyás király tér 10. Városház-tér 20. **Dés S.-A.-Ujhely** Felső-sétátér. Főtér 9. **Sárospatak** Kossuth Lajos-u. 70. 1729

A cimre tessék ügyelni! **VALÓ-**di francia különlegességek (óvszerek) csakis **F. BERGUERAND** fils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők **Polgár Sándornál** Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 50. sz. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1691.

Hirdetések a legjutányosabb árban fölvetetnek a kiadóban.

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világiállításon. **Kwizda-féle** Restitutionsfluid. Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóknak, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és uterősítől, ina merevségénél stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. **Korneuburgi marha-táppor.** Étreni szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz 1'40 K — 1/2 doboz 70 fillér. **KWIZDA-féle szabadalmazott L á b s z á r - v é d ő P n e u m a t i c - l á b s z á r v é d ő g u m m i b ó l é s l é g p á r n á v a l** szürke, fekete, bána és fehér színben és négy nagyságban készítettnek és pedig a bal és jobb lábak részére, a—b-nél mért terjedelem szerinti: 1 sz. . . . 20—23 cm. 3. sz. . . . 24—27 cm. 2 sz. . . . 22—24 cm. 4. sz. . . . 27—30 cm. **Ára darabonként szürke** 1. sz. Kor 5-50, 2. sz. Kor. 5-90, 3. sz. For. 6-40, 4. sz. Kor. 7-30 fekete, barna és fehér 1. sz. Kor. 5-90, 2. sz. Kor. 6-40, 3. sz. Kor. 6-80, 4. sz. Kor. 7-70 **Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Főraktár:** **KWIZDA JÁNOS FERENC** cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, **kerületi gyógyszerész, Korneuburg, bel WIEN.**

Gyakorlatban kitünően bevált. Számos elismerés. **Nedves falak Istálló mennyezetek** gyökeres kiszáritása, tökéletes páramentesítés, „KOSMOS“ hornyolt asphalt lemez alkalmazásával. Részletes ismertetés az „Erdélyi Gazda“ 1906. évi 7. és 8. számaiban is megjelent. **GREIF ANTAL** okl. mérnök műszaki irodája **Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.** — — Telefon 89—24. — **Mindennemű felvilágosítás, minta, ismertetés és költségvetés díjmentes.** **Képviselek kerestetnek.**

A nagy kereslet miatt újabb 15000 sorsjegyet bocsátottak ki! — Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

HAVAS TESTVÉREK Budapest, V. Lipót-körút 17.

hirneves bankházában, hol már számos nagy nyereményt nyertek. Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók

BOSKOVITS JÓZSEF fűszerkereskedőnél.

$\frac{1}{8}$ sorsjegy
1.50 kor.

Több nyeremény, mint eddig! — Főnyeremény: Egy millió.

Vásároljunk mielőbb.

$\frac{1}{4}$ sorsjegy
3.— kor.

Sorsjegyek részletre.
Kölcsönök sorsjegyekre.
Értékpapírok vétele és
eladása.
Tőzsdei megbízások az
összes tőzsdékre.

Mindennemü bankügyletet előnyösen teljesít
Havas Testvérek
budapesti tőzsdetagok bankháza
BUDAPESTEN, Lipót-körút 17.
Tőzsdetudósítások ingyen és bérmentve.

1742

Váltószámítás.
J. Izálogkölcsön.
Hitelműveletek.
Alapítások.
Óvadékok.
Tőzsdeügyletek.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság
és iparüzem számára.

1727

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.

Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből allandó
nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Bükkfa-Szén

Gróf Teleki László Gyula

erdélyrészi erdészeténél

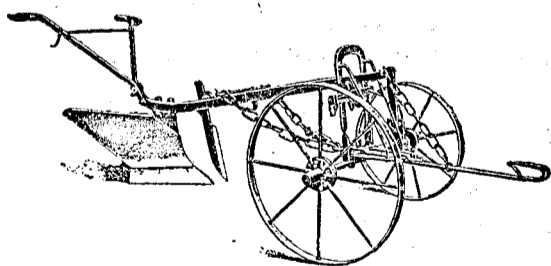
Kecsed, u. p. Nagy-Iklód.

Rettegi sz. v. v. állomáson waggonba rakra, a legol-
csóbb napi áron waggonszámra beszerezhető.

Szívógázmotorokhoz és egyéb gazdasági
használatra kisebb mennyiségben is. Zsákban való
szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számítatik
fel; vagy pedig zsákot kérünk küldeni. 1423

Minden tapasztalt gazda tudja, hogy a
jelenkor legjobb talajmivelő eszköze az

eredeti
„BÄCHER“-féle
aczéleke

Könnyű járása
jó munkája

1705

tartóssága

révén minden más gyártmányt felülmul.

Ekéim kizárólag törnetetlen aczélefejekkel készülnek.

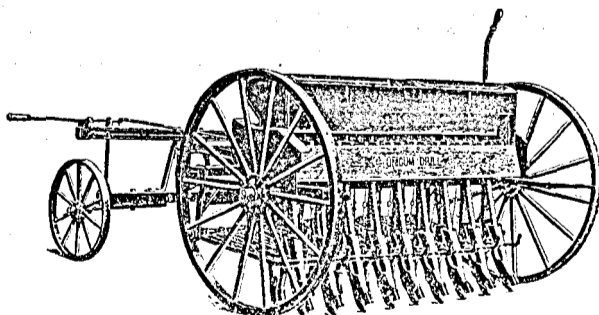
Arjegyzék és árajánlat ingyen és bérmentve.

Bächer Rudolf ekegyára.

Az eredeti »MELICHÁR«-féle

„UNICUM DRILL“

az egyedüli vetőgép, mely minden magne-
met a szerkezet cserélése nélkül akár
sikon, akár dombos vidéken feltétlenül egyen-
letesen vet.

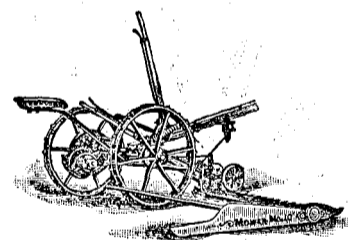

Előnyeit semmi sem bizonyítja jobban, mint
hogy már eddig 2600 dbnál több van forgalomban.

Kezelésének egyszerűsége valósággal meglepő.

Felvilágosítást és árajánlatot készsöggel küld:

Melichár Ferencz vetőgép-
gyára.

Az amerikai
eredeti „Johnston“

gyártmányu fűkaszálók, marokrakó és kéve-
kötő aratógépek és teljesen aczél gereblyék
a legmegbízhatóbb gyártmányok.

Munkateljesítésükért a legmesszebb-
menő szavatosságot elvállaljuk.

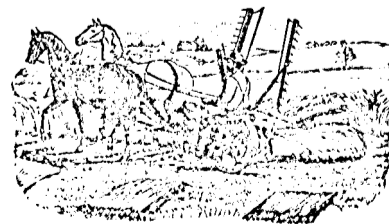
Ajánlattal és árjegyzékkel készsöggel szolgál:

Bächer Rudolf

és

Melichár F.

gépgyárok.

Magyarországi főraktára: BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Friss keltető tojás

Első rendű eredeti fehér Orpington törzs tojás 2 korona

Magyar × Orpington, fehér 25 fillér.

Kitenyészített Maurer-faj, fehér 50 fillér.

Sárga Orpington 1 korona

1731 Gondos csomagolásért szavatolok.

MAURER JÁNOS KECSKEMÉT

BONODOR-folyadék!

A legbüzösebb árnyékszékzsigot húzamosabb időre rögtön eltávolítja. Bruttó 5 kgrammos bádószelenczében bérmentve 7 koron 50 fillér. — Elegendő 1 évre. 1 kiló próbacsomag 2 korona 50 fillér szállítás nélkül.

BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona bérmentve. — 1 kiló próbacsomag 2 korona szállítás nélkül.

A gazdaságban használjuk: különösen istállóban, ólban, az alómra szórva. A trágya úgy a vetőmagvak conserválására: Bővebb felvilágosítással szolgál Farkas L. Márton, Kolozsvár. 1721. II.

A VILÁG LEGJOBB MOSÓGÉPE AZ IDEAL-MOSÓGÉP

Gyártja: RAK és HOBZA, Hranice (Morvaország.)

Magyarországi képviselő:

ZITRIN IGNÁCZ, Sárospatak.

Prospektusok kívánatra ingyen és bérmentve.

THOMASSALAK-LISZT

Csillag- a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya

minden kalászos-, kapás- és takarmánynövény (lóhere, lucerna, etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni!!!

KALMÁR VILMOS

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 3. SZ.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin. vezérképviseelője a magyar köröma országainak területén. 1747

Elpusztíthatatlan

minőségű

juta-, len- és kender-

zsákok

vizhatlan vitorlavászon és juta kazal, gép- és szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra

kölcsönponyvák

vasuti kocsik és asztagtakaróhoz legmészebb kölcsönj ellenében

vizmentes esőköpenyek

igen jutányos áron

szőlőkötöző jutafonalak

Ia egyszerhasznált, kg-ja 45 fillér, kötélárak, lópokróok, egyszer használt juta-csomagoló vásznak.

Hungária

kévek ötelek.

Minden anyag töltésére alkalmas egyszerhasznált zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-nagyraktár és kölcsönintézetében.

BUDAPEST,

V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgöncim:

„Nagel, Budapest.”

Vidéki telefon: 35—92 sz.

Nős gazdatiszti vagy ispáni

állást keres

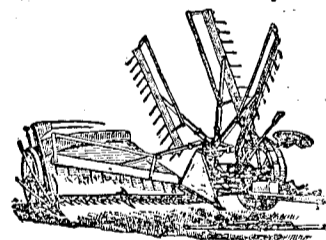
feltétlen józan életű szorgalmas, erélyes 30 éves ev. ref. vallasu, magyarul, románul és németül beszélő, 5 éve nagyobb gazdaságban működő ispán, — állattenyésztést, marhahizlalást és külső mezei gazdaságot kifogástalanul érti. Gazdasági gyakorlatát megelőzőleg végezte a kassai vízmester-iskolát és 4 évig működött ezen a téren, érti az összes talajjavítási munkálatokat u. m. lecsapolás, alagsóvezetés, vízvezeték, oirtokfelmérés és felosztásokat stb. Jelenlegi helyét nőülési szándékaért ohajtáná megváltoztatni. Legjobb információkkal rendelkezik. Szíves ajánlatokat „Nős Gazdatiszt” címen a kiadóhivatalba kérek. 1748

Kaszálógépek

fűnek, lóherének és gabonának

Széna-fordítók } fogatos üzemre
Széna-gereblyék }

Széna- és szalmaprések kézi üzemre, tengeri morzsolók, cséplőgépek, járgányok, rosták, konkolyozók, ekék, hengerek, boronák, takarmányelkészítő gépek, „Pump-separat” tej- és lefölöző-gépek stb. Különlegességekként a legújabb és legkitünőbb minőségben gyártanak és jótállás mellett szállítanak. 1749

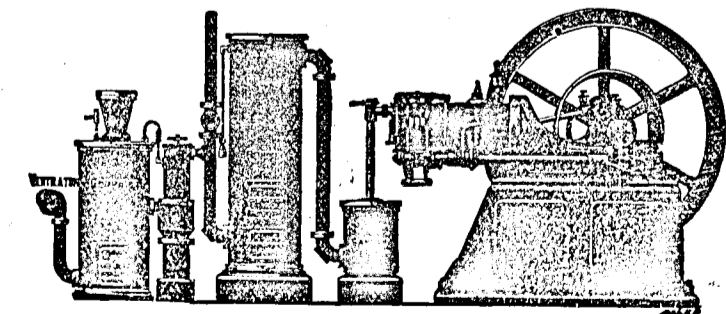
Mayfarth F. és Társa

mezőgazdasági gépgyára által

Bécs, II./1. Taborstrasse 71. szám

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve

Képviselek és viszonteladók kerestetnek.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Legyek

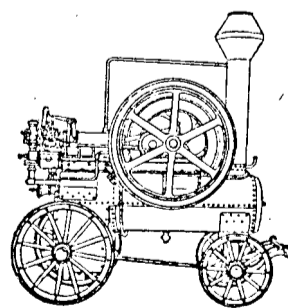
istállóból, konyhából, mézszárszékéből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha **Légy-Bonodor** ral megszeliük. — Legjobb már tavaszkor! — Egy kiló elegendő 25 □ méterre. 5 kiló, leirással, 6 korona, franco, utánvétell

FARKAS L. MÁRTON,

Kolozsvár,

Király-utca 28.

1721. I.

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

TÖRÖK a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600,000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000 3.000 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18 ik új magyar osztálysorsjátékban **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut és összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a férj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyereményt. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	4040	Dezső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ótő, Melánia	29441
Adolár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Narcisiz	20989
Adolf, Acsa	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pal, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Ádár, Anza	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32715
Alred, Apollonia	24245	Ernő, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29634	Robert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroska	37411
Ambrus, Bertá	28881	Friyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Anál, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41924
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Béla	41794	Géza, Hermina	51398	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurel, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Tihamér, Theodoria	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadár, Teréz	123503
Balás, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Töbiás, Terus	123504
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Hona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Bernadés, Dorottyá	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ika	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vimos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123595	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Mareit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Daniel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000,000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 kor. és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

👉 folyó évi május hó 15-ig 👈

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ES TSA

Sürgönyeim: Török Budapest. **BANKHÁZA BUDAPEST.** Sürgönyeim: Török Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. 1739

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: TERÉZ-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: Muzeum-körut 11/a.

Törvényesen védve: Minden utazás és utánnomás büntetendő, törvény-nemludás, nem mentés!

Bíró: Vádlott, Ön a z egész és utolsó pénz t céltalanul, érték és hatás nélküli szerekre parazrolta, dacára annak hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy Thierry-téle balzsam és centifolia-kenőcs a legmegbízhatóbb és a leghatásosabb szerek minden esetben és ezt a köszönőlevelek ezereivel lehet bizonyítani.
Vádlott: Sajnos, többször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem felkínált érték-és hatás nélküli szerhez folyamodtam, amit azonban öszintén sajnálok.

Bíró: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazoló ok. Miért nem hozatta meg magának Thierry gyógyszerésztől Prégardából a köszönőlevelek ezreit tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

Vádlott: Ez a körülmény, sajnálatra, előttem ismeretlen volt. Bíró: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást az önben pótolni fogja, most felmentem azon vád alól, hogy az önmaga és családja iránti gondosságot elmulasztotta. De ígérem, hogy jövőben óvakodni fog lépre menni és nem veszi majd a sokféle hatás nélküli haszontalan szereket és hamisítványokat s csakis a Thierry-téle balzsamot és centifolia-kenőcsöt fogja meglepő hatásuának tartani. Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és a szervek elgyengülése által bűnhődnek. Az emberiség segítségére, a betegségek és fájdalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szereit szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek mindig a háznál vannak és állandóan alkalmazszák.

A Thierry-balzsam páratlan szer köhögés, katarrus, mellfájás, tüdővész, toroklob, rekedtség, bronhitis, májelfajulás, gyomorgörscök, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

Ára 12 kis- vagy 6 dupla-lívog, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry centifolia-kenőcse a netovábbja a szereknek sebek és gyulladásoknál, mell és mellkeményedéseknel, keléseknel, sérüléseknél, karbunkulusoknál, kelevényeknél, hólyagoknál és gyermekfeltöréseinel. Megpuhit és megnyit minden szálkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgezést és feleslegessé tesz minden operációt.

Egy tégely ára bérmentve 3 korona 60 fill.

A tájékoztató füzetet ezernyi elismerőlevéllel bárki is ingyen és bérmentve megkapja.

A szerek szétküldése csakis a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett történik.

Megrendelési cím:

THIERRY A. gyógyszerész Prégardá Rohitsch-Sauerbrunn mellett, Kapható: Török József és dr. Egger J. L. gyógyszerészeknél Budapest, Vörtes Lajos gyógyszerésznél Lugoson és minden nagyobb gyógyszerárban és drogueriában. 1723

Gazdák Biztosító Szövetkezet

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em. Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953,240.—
Tartalékok	601,263.93 "
	Összesen: 2,554,503.93 K.
1901. évi fölösleg	90,349.— K
1902. " " "	59,782.26 "
1903. " " "	109,331.73 "
1904. " " "	72,488.23 "
1905. " " "	61,730.60 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványai és felvilágosításai minden irányban készséggel szolgát.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II, Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
 Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
 gépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
 Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
 gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
 Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
 Hűtőtelepek és jéggyárak.
 Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
 gyárak és kékfestő-gyárak részére.
 Hidraulikus sajtók különböző nagyságban.
 Borsajtók és szőlőzúzóok. 1475

Erőtakarmányokat, Mútrágyaféléket

kartellen kívül 1650 I.

gazdasági magvakat

legolcsóbban szállít a

Mezőgazdasági Hitelbank R.-T.

árusztálya

Budapest, V., Báthory-utca 5, szám.

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacéleket.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej. 1457

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria” Budapest, Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélsanyag
s a j á t
hámorainkból.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes ta-
lajmívelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a
talaj alapos megmunkálására ter-
jedelmes, szakszerű és minden gazdának
értékes felvilágosításokat nyújt — és
díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén leg-
első-rangu magyar gyárt-
mány, felülmúlja még a
legnevezetesebb idegen
gyártmányokat is.

HIRDETMEY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegéi a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XVIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a föelárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizennyolcadik sorsjáték.

125.000 sorsjegy, 62.500 nyeremény.

Első osztály. Betét 12 korona. Huzás: 1906. május 23. és 25.		Második osztály. Betét 20 korona. Huzás: 1906. június 20. és 21.		Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1906. július 17., 18. és 19.		Hatodik osztály. Betét 24 korona. Huzás: 1906. szeptember 25-től október 23-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 Egy millió korona.	
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	1 Jutal. Kor. nyer.	600000 600000
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1 "	400000 400000
1 "	15000	1 "	20000	1 "	25000	1 à	200000 200000
1 "	10000	1 "	15000	1 "	20000	1 "	100000 100000
1 "	5000	1 "	10000	1 "	15000	1 à	90000 90000
4 " 2000	8000	4 " 3000	12000	4 " 10000	40000	1 "	80000 80000
6 " 1000	6000	6 " 2000	12000	6 " 3000	18000	1 "	70000 70000
10 " 500	5000	10 " 1000	10000	10 " 2000	20000	1 "	60000 60000
35 " 300	10500	20 " 500	10000	15 " 1000	15000	1 "	50000 50000
115 " 100	11500	130 " 300	39000	135 " 500	67500	1 "	40000 40000
3825 " 40	153000	4825 " 80	386000	5325 " 130	692250	2 "	30000 60000
4000 nyer.	Korona 304000	5000 nyer.	Korona 609000	5500 nyer.	Korona 1022750	2 "	25000 50000
Negyedik osztály. Betét 40 korona Huzás: 1906. augusztus 13., 14. és 16.		Ötödik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1906. szeptember 5. és 6.				4 "	20000 80000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			8 "	15000 120000
1 à	90000	1 à	100000			30 "	10000 300000
1 "	40000	1 "	40000			60 "	5000 300000
1 "	25000	1 "	25000			435 "	2000 870000
1 "	20000	1 "	20000			900 "	1000 900000
1 "	15000	1 "	15000			1200 "	500 600000
4 " 10000	40000	4 " 10000	40000			34850 "	200 6970000
6 " 3000	18000	6 " 3000	18000				
10 " 2000	20000	10 " 2000	20000				
15 " 1000	15000	15 " 1000	15000				
135 " 500	67500	135 " 500	67500				
5325 " 170	905250	4825 " 200	965000				
5500 nyeremény	Korona 1.255,750	5000 nyeremény	Korona 1.325,500				

Az I. osztály huzása 1906. május hó 23. és 25-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1906. évi április hó 29-én.

(1746.)

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

LUKÁCS VILMOS bankház BUDAPEST, V., Fürdő-utca 10.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth-Lajos-utca 10. sz.